

Quickscan Flora & Fauna

'Ecologisch onderzoek ten behoeve van de bestemmingsplanherziening van de kern Fluitenberg, Gemeente Hoogeveen'

Auteur: ing. P.M. van den Brandhof

Datum: 7 mei 2007

Status: definitieve versie

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

De gemeente Hoogeveen is bezig met de herziening van een groot aantal bestemmingsplannen voor diverse woonwijken in Hoogeveen en enkele dorpen in het buitengebied. De herzieningen dragen allen een conserverend karakter, grote of ingrijpende veranderingen zijn in dit verband niet aan de orde.

Voor elk te herzien bestemmingsplan dient een relevante tekst opgenomen te worden over de aanwezige beschermde flora en fauna. Achterliggend toetsingskader hierbij zijn de beschermde natuurwaarden in de Flora- en faunawet.

Het voorliggende onderzoek heeft tot doel gegevens te verzamelen over de aanwezigheid en verspreiding van relevante beschermde soorten en soortengroepen, om het maken van verantwoorde keuzes bij beheer, onderhoud en ruimtelijke ingrepen in het bestemmingsplangebied te ondersteunen.

1.2 Leeswijzer

Om een beeld te verkrijgen van de aanwezige beschermde natuurwaarden is veldonderzoek uitgevoerd, maar zijn ook verspreidingsgegevens van soorten uit databanken opgevraagd en atlassen geraadpleegd. Naast het soortenbeleid van de Flora- en faunawet is tevens gekeken naar vigerend gebiedsgericht beleid, zoals de ligging van de ecologische hoofdstructuur of door de provincie aangewezen weidevogelgebieden.

De wijze waarop genoemde informatie is verzameld en geïnterpreteerd wordt, is beschreven in hoofdstuk 2 'Methodiek'. De onderzoeksresultaten worden besproken in hoofdstuk 3. Tenslotte is alle relevante informatie samengevat in een tekst die opgenomen kan worden als ecologische paragraaf in het bestemmingsplan (hoofdstuk 4).

2. Methodiek

2.1 Toetsingskader

Flora- en faunawet

Het primaire toetsingskader in dit onderzoek is de Flora- en faunawet (FFW). In deze wet is sinds 1 april 2002 ondermeer de soortbescherming van veel van nature in het wild voorkomende dieren- en plantensoorten in Nederland, gebiedsdekkend geregeld.

Aanwezigheid van beschermde soorten kan directe consequenties hebben voor geplande ruimtelijke ontwikkelingen en activiteiten in of in de nabijheid van hun leefgebied. Daarom dient bij elk project met ruimtebeslag het effect op beschermde inheemse soorten in beeld gebracht te worden. Indien schade toegebracht wordt aan beschermde soorten kan het noodzakelijk zijn een ontheffing oftewel vrijstelling aan te vragen bij Dienst Regelingen van het Ministerie van LNV. Aan een dergelijke ontheffingaanvraag worden strikte randvoorwaarden gesteld.

Sinds het in werking treden van het 'Wijzigingsbesluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, AMvB artikel 75' op 23 februari 2005, is onderscheid aangebracht in drie oplopende beschermingsregimes – mede op basis van de kwetsbaarheid en zeldzaamheid van soorten en hun status in internationale verdragen.

Voor zogenaamde 'algemene soorten' van Bijlage 1 uit het wijzigingsbesluit geldt in veel situaties automatisch een vrijstelling en hoeft dus geen ontheffing meer aangevraagd te worden. Voor de overige beschermde soorten van Tabel 2 ('gedragscode') en Tabel 3 ('strikt beschermd') gelden juridisch zwaardere randvoorwaarden wil ontheffing toegekend worden.

Op basis van voorgaande zal in het kader van dit onderzoek de nadruk liggen op de soorten met een juridisch zwaarder beschermingsregiem, dat wil zeggen soorten van Tabel 2 en 3. Informatie over soorten en hun juridische beschermingsstatus is te vinden op de site van het Ministerie van LNV (www9.minlnv.nl)

Rode lijsten

Naast nationale en Europese bescherming zijn bepaalde soorten officieel aangemerkt als gevoelig, kwetsbaar, bedreigd of ernstig bedreigd en daarom vermeld op een zogenaamde Rode Lijst. Voor Rodelijst-soorten heeft de overheid zich verplicht onderzoek en werkzaamheden te bevorderen die nodig zijn voor bescherming en beheer. Het voorkomen van een soort op de Rode Lijst heeft geen wettelijke beschermingsstatus tot gevolg. Opname op de Rode Lijst zegt alleen iets over de zeldzaamheid, verspreiding en populatieontwikkelingen van de betreffende soort.

Gebiedsgericht beleid en waardevolle landschapselementen

Naast bescherming van soorten kunnen in of in de directe nabijheid van het bestemmingsplangebied ook gebieden liggen met een beschermingsstatus. Het betreft:

- Vogel- en Habitatrichtlijngebied (Natuurbeschermingswet)
- Beschermde natuurmonumenten (Natuurbeschermingswet)
- EHS en ecologische verbindingzones
- Waardevolle natuur buiten de EHS (Provinciaal beleid)

Omdat het bestemmingsplangebied niet in de nabijheid ligt van Vogel- of Habitatrichtlijngebieden of Natuurmonumenten en de bestemmingsplanwijziging bovendien een conserverend karakter heeft, zal hier verder in dit onderzoek geen aandacht aan besteed worden.

Voor het vaststellen van de locatie en beschermingsstatus van het overige gebiedsgerichte beleid is gebruik gemaakt van de kaarten uit het Provinciaal Omgevingsplan POP II, en dan met name de 'Ecologische Structuur'-kaart en

de kaart 'Milieubeschermingsgebieden'.

Er zal in het kader van dit onderzoek niet getoetst worden in hoeverre mogelijke toekomstige ruimtelijke ingrepen van invloed zijn op beschermde natuurwaarden in dergelijke gebieden. In bijlage 1 is ter informatie een samenvatting gegeven van het beleid dat de Provincie Drenthe heeft geformuleerd met betrekking tot externe werking op beschermde gebieden en de compensatieverplichting.

2.2 Gegevensverzameling

Veldonderzoek

Het bestemmingsplangebied is begin 2007 éénmalig bezocht om een indruk te krijgen van het terrein en om de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten en kwetsbare habitats in kaart te brengen. Omdat een enkel veldbezoek niet volstaat voor het verkrijgen van een volledig en betrouwbaar beeld van beschermde natuurwaarden is aanvullende informatie verzameld.

Databanken en verspreidingsatlassen

Uit het waarnemingsarchief van Provincie Drenthe (Dienst Ruimte en Groen) zijn verspreidingsgegevens opgevraagd van vaatplanten en amfibieën en reptielen. Daarnaast zijn verspreidingsatlassen geraadpleegd voor de soortengroepen zoogdieren, broedvogels en vlinders (zie hiervoor hoofdstuk 5 'Geraadpleegde bronnen').

3. Onderzoekresultaten

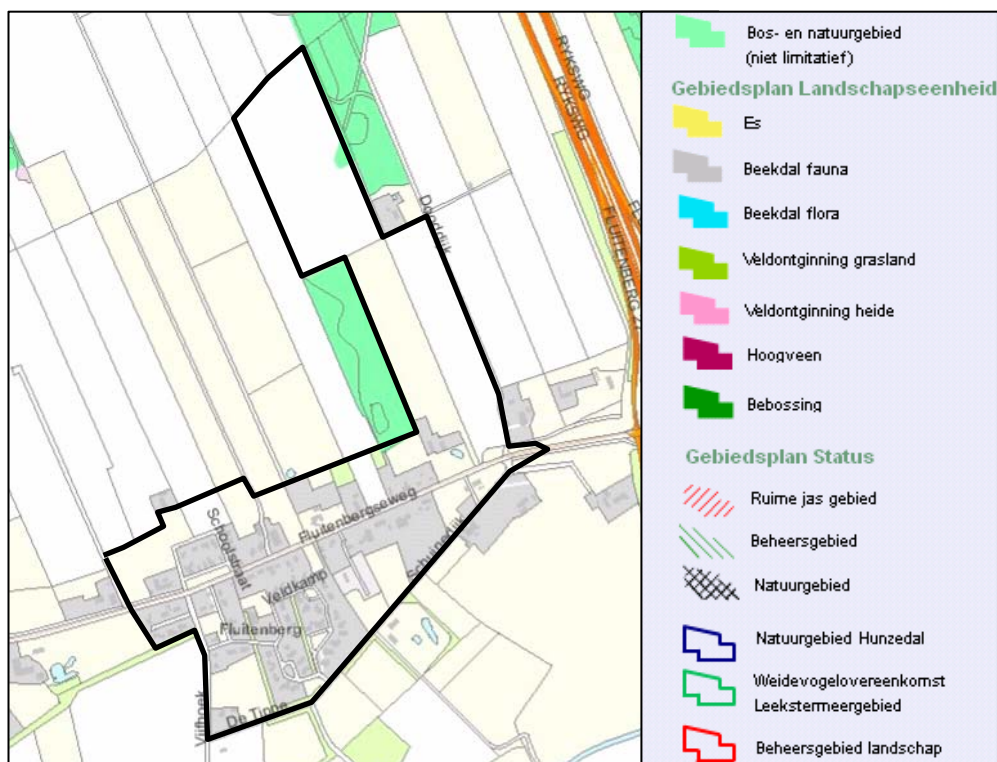
In Bijlage 5 zijn op kaart de belangrijkste onderzoekresultaten weergegeven. In dit hoofdstuk worden deze kort besproken.

3.1 Gebiedsgericht beleid en waardevolle landschapselementen

EHS en ecologische verbindingzones

Volgens kaart G: Natuurdoelen, uit het vigerende POP II, is vrijwel het gehele bestemmingsplangebied gelegen binnen de Bruto-EHS. In onderstaande figuur 1, uit het Gebiedsplan Natuur- en Landschapsdoelen in Drenthe (Provincie Drenthe 2004b), is echter te zien dat binnen het bestemmingsplangebied geen natuurdoelen voor de korte termijn worden nagestreefd. Het streefbeeld voor de lange termijn is volgens de gebiedsvisie NBL Middenveld "cultuurlandschap met fijnmazige lineaire beplanting met natuurwaarden" (Provincie Drenthe, 1998). Aan de randen van het bestemmingsplangebied liggen twee bosgebieden die zijn aangemerkt als 'Bos- en natuurgebied'. Het beekdal van het Oude diep ten zuiden van het bestemmingsplangebied, is daarnaast aangemerkt als Robuuste verbinding.

Aan ruimtelijke ontwikkelingen binnen de EHS worden door de provincie beperkingen gesteld. De beschermde waarden en het functioneren van de EHS mogen niet significant aangetast worden.

Figuur 1: Kaart uit het gebiedsplan met de ligging van natuur- en landschapsdoelen in Drenthe en de ligging van het bestemmingsplangebied (zwarte lijnen). Te zien is dat binnen het bestemmingsplangebied geen natuurdoelen worden nagestreefd. Wel grenst het bestemmingsplangebied aan bestaand 'Bos- en natuurgebied', dat groen is weergegeven (bron: Provincie Drenthe 2004b)

Ecologische structuurkaart POP II

Op de uitsnede van de Ecologische Structuurkaart uit het POP II (Bijlage 2) is te zien dat alleen in de uiterste zuidwestpunt en in het noordelijke deel van het bestemmingsplangebied natuurlijke elementen aanwezig zijn die als zodanig zijn aangemerkt. De zuidwestpunt is aangemerkt als 'gebied met relatief veel bosjes en houtwallen'. Ook grenst het noordelijke deel van het

bestemmingsplangebied aan kleine bosgebieden die zijn aangemerkt als “bos en natuurgebied”. Het noordelijke deel is aangemerkt als ‘gebied met waarden voor ganzen, zwanen en steltlopers’. De uiterste noordpunt is tevens aangemerkt als ‘een gradiëntrijke overgang, duidelijk tot uiting komend in de vegetatie’.

Overige elementen

Overige waardevolle landschapselementen die niet in de geraadpleegde beleidsdocumenten zijn opgenomen, betreffen:

- laanbeplanting langs o.a. de Schuine dijk, Vijfhoek en Fluitenbergseweg. Deze lijnvormige landschapselementen zijn naar verwachting belangrijk als foerageer- en vliegroute voor vleermuizen;
- enkele zeer grote tuinvijvers en waterpartijen, binnen en op korte afstand van het bestemmingsplangebied.

3.2 Juridisch zwaarder beschermde soorten

Beschikbare gegevens

Het bestemmingsplangebied valt grotendeels binnen de kilometerhokken 226/528 en 227/528. Een zeer klein deel valt binnen de kilometerhokken 226/527, 227/527 en 227/529. De beschikbare verspreidingsgegevens voor genoemde hokken, zoals te vinden op het Natuurloket zijn weergegeven in Bijlage 3. Uit deze informatie valt op te maken dat de kilometerhokken voor de soortgroep vaatplanten in de periode 1975–1990 matig tot goed is onderzocht. Ook dagvlinders en sprinkhanen zijn voor een deel van de kilometerhokken goed onderzocht.

In onderstaande tabel is samengevat welke beschermde soorten aanwezig zijn in de twee kilometerhokken (226/528 en 227/528) waarin vrijwel het gehele bestemmingsplangebied gelegen is. De gegevens zijn afkomstig van verspreidingsatlassen (zie ‘Geraadpleegde bronnen’), het Natuurloket en het waarnemingsarchief van de provincie Drenthe. Een uitgebreider overzicht van beschikbare verspreidingsgegevens van vaatplanten, reptielen en amfibieën is weergegeven in Bijlage 4.

Groep	Beschermde soorten	Beschermingsstatus
Vaatplanten	<i>Ronde zonnedauw</i> (226/528) <i>Kleine zonnedauw</i> (226/528)	FFW: Middel-hoog, Rode Lijst 4 FFW: Middel-hoog, Rode Lijst 4
Zoogdieren	Mogelijk vleermuizen (beide kilometerhokken)	FFW: hoog, Habitatrichtlijn Bijl. IV
Vogels	<i>Gierzwaluw</i> (226/528)	FFW: middel-hoog/hoog
Amfibieën	<i>Kleine watersalamander</i> (226/528) <i>Bruine kikker</i> (227/528) <i>Heikikker</i> (227/528)	FFW: laag FFW: laag FFW: hoog, Rode Lijst 3
Reptielen	Geen relevante waarnemingen	-
Vissen	Niet onderzocht	-
Ongewervelden	<i>Dagvlinders</i> : geen relevante waarnemingen <i>Overige</i> : geen relevante gegevens	-

Toelichting vaatplanten

De waarnemingen van Ronde zonnedauw en Kleine zonnedauw liggen met zekerheid buiten het bestemmingsplangebied. Dit blijkt uit het waarnemingsarchief van Provincie Drenthe (Dienst Ruimte en Groen). De

waarnemingen hebben betrekking op een heideterrein ten noordwesten van Fluitenberg. De aanwezigheid van beide soorten binnen het bestemmingsplangebied is op basis van hun biotoopvoorkeur niet te verwachten. Tijdens eerder onderzoek van EcoGroen Advies (EcoGroen Advies, 2007) is binnen het bestemmingsplangebied ook de middelhoog beschermde Lange ereprijs aangetroffen op een grasland achter een kwekerij. Het blijkt hier echter niet om een natuurlijke standplaats te gaan.

Naast beschermde soorten zijn een aantal soorten van de Rode lijst bekend binnen de kilometerhokken waarin het bestemmingsplangebied grotendeels ligt (zie ook bijlage 4). Het betreft hier naast Ronde- en Kleine zonnedaauw de soorten Korenbloem, Valse kamille, Wateraardbei, Moerasbasterdwederik, Wilde narcis s.s. en Blauwe knoop. Er zijn geen waarnemingen van deze soorten bekend binnen het bestemmingsplangebied. Op basis van terreinkenmerken en verspreidingsgegevens is alleen een soort als Korenbloem binnen het bestemmingsplangebied te verwachten.

Toelichting Heikikker

In kilometerhok 227/528 is Heikikker bekend. Naar verwachting heeft deze waarneming betrekking op een poel (pingoruïne) in het bosgebied dat aan het noordelijke deel van het bestemmingsplangebied grenst. Op basis van terreinkenmerken is de soort binnen het bestemmingsplangebied zelf niet te verwachten.

Toelichting Gierzwaluw

In april 2006 is door EcoGroen Advies vastgesteld dat binnen de bebouwing van Fluitenberg vermoedelijk Gierzwaluw broedt.

Veldonderzoek

Tijdens het veldonderzoek zijn geen juridisch zwaarder beschermde soorten (Tabel 2 en 3) of bedreigde soorten van de Rode lijsten aangetroffen.

Wel zijn in het gebied algemeen voorkomende soorten aanwezig met een 'lage' beschermingsstatus in de Flora- en faunawet. Het betreft met name kleine zoogdieren zoals muizen en marterachtigen en amfibieën als Bastaardkikker, Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander.

Soorten zoals vermeld waarvoor nog wel specifiek vrijstelling aangevraagd moet worden, zijn niet aangetroffen. Wel is tijdens het veldonderzoek vastgesteld dat een aantal woningen zeer geschikt lijkt als vaste verblijfplaats voor vlermuizen. Met name de laanbeplanting langs de Schuine dijk, Vijfhoek en Fluitenbergseweg vormen potentiële belangrijke vliegroutes en/of foerageerlijnen. Het is tevens mogelijk dat binnen het bestemmingsplangebied de middelhoog beschermde soort Steenmarter voorkomt.

In het oostelijke deel van het bestemmingsplangebied ligt een zeer grote tuinvijver. Gezien het relatief algemene voorkomen van de strikt beschermde Poelkikker rond Hoogetveen is het mogelijk dat de soort ook in deze vijver aanwezig is. Ook in waterpartijen net buiten het bestemmingsplangebied is de soort te verwachten.

Om uitsluitel te verkrijgen over de aanwezigheid van strikter beschermde soorten zal in voorkomende gevallen uitgebreid veldonderzoek verricht moeten worden.

3.3 Conclusies

Gebiedsgericht beleid

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen dient rekening gehouden te worden met de ligging van enkele bosgebieden aan de randen van het bestemmingsplangebied, welke volgens het gebiedsplan zijn aangemerkt als

Bos- en natuurgebied.

Verder heeft het de aanbeveling bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening te houden met de ligging van natuurlijke elementen binnen het bestemmingsplangebied die als zodanig zijn aangemerkt op de kaart "Ecologische Structuren" uit het POP.

Soortenbeleid

Met betrekking tot soortenbeleid is de mogelijke aanwezigheid van Poelkikker *Rana lessonae* relevant. Aangezien de soort rond Hoogeveen relatief algemeen voorkomt is het mogelijk dat de soort ook in het bestemmingsplangebied aanwezig is. Ook is het van belang rekening te houden met de aanwezigheid van Heikikker op korte afstand van het plangebied. Bij ingrepen aan waterpartijen is het raadzaam nader onderzoek te doen naar de aanwezigheid van strikt beschermde amfibieën. Vrijstelling voor schade aan strikt beschermde soorten als Poelkikker en Heikikker en hun leefgebied zijn alleen in uitzonderlijke gevallen en onder strikte voorwaarden te verkrijgen.

Het is mogelijk dat in oude gebouwen of schuren binnen het bestemmingsplangebied Steenmarter aanwezig is. Bij sloop van dergelijke gebouwen wordt dan ook nader onderzoek aanbevolen naar de aanwezigheid van deze soort. Ook dient bij sloop en renovatie rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van broedvogels waaronder Gierzwaluw.

Vleermuizen

Hoewel geen waarnemingen van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen uit het gebied bekend zijn, dient bij ruimtelijke ingrepen – zoals renovaties en sloop van gebouwen – wel rekening gehouden te worden met deze soortgroep. Dit temeer omdat tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat een deel van de woningen zeer geschikt lijkt als vaste verblijfplaats. Ook dient rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van belangrijke vliegroutes die met name langs de laanbeplanting te verwachten zijn. Alle vleermuizen zijn strikt beschermd in de Flora- en faunawet en schade aan exemplaren en versterking van hun verblijfplaatsen dient te allen tijden voorkomen te worden.

4. Ecologische paragraaf

In verband met de Flora- en faunawet en de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, is het nodig ruimtelijke plannen en ingrepen te toetsen aan deze wet- en regelgeving. In dit kader heeft een beoordeling van de aanwezige natuurwaarden in het bestemmingsplangebied plaatsgevonden¹⁾, op basis van éénmalig veldonderzoek en het raadplegen van verspreidingsgegevens uit atlanten en de databank van de Provincie Drenthe²⁾.

Gebiedsgericht beleid en waardevolle landschapselementen

Volgens de Ecologische structuurkaart uit het POP II, liggen in het noordelijke en uiterste zuidwestelijke deel van het bestemmingsplangebied ecologische structuren die als zodanig zijn aangemerkt. De zuidwestpunt ligt in 'gebied met relatief veel bosjes en houtwallen'. In het noorden van het bestemmingsplangebied is een deel aangemerkt als 'gebied met waarden voor ganzen, zwanen en steltlopers' en 'gradiëntrijke overgang, duidelijk tot uiting komend in de vegetatie'. Een ander aandachtspunt is de ligging van bosgebieden, aangemerkt als 'Bos en Natuurgebied', langs de noordelijke randen van het bestemmingsplangebied.

Het gehele bestemmingsplangebied is volgens het vigerende POP II gelegen binnen de Bruto-EHS. Binnen het bestemmingsplangebied zijn echter geen natuurdoelen beoogd. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient er rekening mee gehouden te worden dat de natuurwaarden en het functioneren van de EHS niet in gevaar mogen komen.

Soortbescherming

Binnen het bestemmingsplangebied zijn geen soorten met een middelhoog tot hoog beschermingsregiem (Tabel 2 en 3) of 'bedreigde' of 'ernstig bedreigde' soorten van Rode lijsten bekend. Wel is in het bosgebied ten noorden van de bebouwde kom, grenzend aan het bestemmingsplangebied Heikikker te verwachten. Tevens zijn binnen de bebouwde kom mogelijk vaste verblijfplaatsen en vliegroutes van gebouwbewonende vleermuizen aanwezig. Evenals Heikikker zijn vleermuizen strikt beschermd in de Flora- en faunawet. Vrijstelling voor schade aan vleermuizen en hun verblijfplaatsen is alleen in uitzonderlijke gevallen en onder strikte voorwaarden te verkrijgen.

Mogelijk is lokaal ook de middelhoog beschermde Steenmarter of strikt beschermde Poelkikker *Rana lessonae* aanwezig. Laatstgenoemde soort is evenals vleermuizen beschermd in de Flora- en faunawet.

Aandachtspunten bij ruimtelijke ingrepen

Bij de planning van ruimtelijke ingrepen wordt rekening gehouden met de aanwezigheid van beschermde soorten. Elk voornemen voor een ruimtelijke ingreep in het gebied zal worden getoetst aan de effecten die dit voornemen heeft op de aanwezige beschermde soorten. De gemeente verleent alleen medewerking aan een ruimtelijke ingreep als vooraf zekerheid is over het verkrijgen van een ontheffing dan wel een vrijstelling voor het toebrengen van schade aan beschermde soorten.

Voor schade aan soorten met een middelhoog tot hoog beschermingsregiem dient een ontheffing ofwel vrijstelling aangevraagd te worden bij Dienst Regelingen-LNV, of, indien geen ontheffing verkregen kan worden, dient

¹) Brandhof, P. van den, 2007. *Quickscan Flora- en faunaonderzoek Fluitenberg*. Ecologisch onderzoek ten behoeve van de bestemmingsplanherziening van de kern Fluitenberg, Gemeente Hoogeveen. EcoGroen Advies bv Zwolle.

²) Provincie Drenthe, Dienst Ruimte en Groen. *Waarnemingenarchief*. Waarin opgenomen gegevens van de Werkgroep Amfibieën en Reptielen Drenthe (WARD) en Werkgroep Florakartering Drenthe (WFD).

schade voorkomen te worden. (Het laatste kan het geval zijn bij soorten die strikt beschermd zijn in de Flora- en faunawet – o.a. vleermuizen en Poelkikker – en inheemse vogelsoorten.)

5. Geraadpleegde bronnen

Documenten:

- Dijkstra, A.C.J., J. de Vries & B.J. Hoentjen (2003). *Dagvlinders in Drenthe*. Voorkomen en verspreiding 1990–2001. Vlinderwerkgroep Drenthe.
- Brandhof, P.M. van den (2007). *Ecologische verkenning van natuurwaarden op 20 mogelijke uitbreidingslocaties in de gemeente Hoogeveen*; Een beoordeling en vergelijking van natuurwaarden in het kader van natuurwet- en regelgeving. Rapport 06–248. EcoGroen Advies, Zwolle.
- Brink, Henk, van den, Arend van Dijk, Ben van Os en Peter Venema. (1996). *Broedvogels van Drenthe*. Provincie Drenthe/Stichting Werkgroep Avifauna Drenthe/SOVON Vogelonderzoek Nederland. Van Gorcum. Assen.
- Broekhuizen, S, B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk, J.B.M. Thissen. (1992). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. KNNV Uitgeverij. Utrecht.
- Dijkstra, A.C.J., J. de Vries & B.J. Hoentjen (2003). *Dagvlinders in Drenthe*. Voorkomen en verspreiding 1990–2001. Vlinderwerkgroep Drenthe
- Limpens, Herman, Kees Mostert, Wim Bongers (1997). *Atlas van de Nederlandse vleermuizen*. KNNV Uitgeverij. Utrecht.
- Provincie Drenthe (1992). *Natuur in Drenthe*. Achtergronddocument bij het Provinciaal natuurbeleidsplan Drenthe. Milieukartering Drenthe.
- Provincie Drenthe (1997). *Ecologische verbindingzones*. Gebiedsvisie Natuur, Bos en Landschap. Ministerie van Landbouw, Natuur en Visserij Directie Noord, Provincie Drenthe.
- Provincie Drenthe (1998). *Middenveld*. Gebiedsvisie Natuur, Bos en Landschap. Ministerie van Landbouw, Natuur en Visserij Directie Noord, Provincie Drenthe.
- Provincie Drenthe (2001). *Natuur- en landschapsdoelen in Drenthe*. Ontwerp-Integraal Gebiedsplan.
- Provincie Drenthe (2002). *Nota Flora en Fauna*. Beleid en uitvoering wetgeving.
- Provincie Drenthe (2003a). *Integraal beleidsplan Natuur- en Landschapsdoelen in Drenthe*.
- Provincie Drenthe (2003b). *Compensatieverordening Bos, Natuur, Landschap en Archeologie*. Februari 2003.
- Provincie Drenthe (2004a). *Provinciaal Omgevingsplan II*. Definitieve tekst juli 2004. Provincie Drenthe Assen.
- Provincie Drenthe (2004b). *EHS-netto en Natuurdoelen, POP2*. Stand van zaken realisatie netto EHS per 7 juli 2004. Vaststelling Provinciaal Omgevingsplan Drenthe. POPII, kaart G
- Provincie Drenthe, Dienst Ruimte en Groen. *Waarnemingenarchief*. Waarin opgenomen gegevens van de Werkgroep Amfibieën en Reptielen Drenthe (WARD) en Werkgroep Florakartering Drenthe (WFD).
- Werkgroep florakartering Drenthe (1999). *Atlas van de Drentse Flora*.

Internetsites:

- www.natuurloket.nl
- www.kaarthoogeveen.nl
- www.waarneming.nl

Bijlage 1: Gebiedsgericht beleid en externe werking

Compensatieverordening

De Provincie Drenthe heeft een compensatieverordening opgesteld waarin een uitwerking plaatsvindt van het Provinciaal omgevingsplan Drenthe, de Europese Habitatrichtlijn en het Structuurschema Groene Ruimte 1 (SGR-1) ('*Compensatieverordening Bos, Natuur, Landschap en Archeologie*'. Provincie Drenthe, februari 2003). Omdat Provinciale Staten van mening zijn dat in Drenthe ook landschappelijke waarden voor bescherming in aanmerking komen is dit aspect ook meegenomen in de compensatieverordening. Voor landschap gelden de normen genoemd in de Nota Landschap en het POP als leidraad.

Bij significante aantasting van bestaande waarden in de aangewezen gebieden (verder 'compensatiegebieden' genoemd) zal door Rijk of provincie in voorkomende gevallen altijd een vorm van compensatie verlangd worden. De compensatieverordening is ook van toepassing op ingrepen buiten de aangegeven gebieden, indien deze ingrepen directe effecten binnen de gebieden hebben. Deze 'directe effecten' worden in deze rapportage aangeduid met de term 'externe werking'. Met externe werking wordt dus bedoeld dat ondanks dat een bepaalde ruimtelijke ingreep buiten de begrenzing van een bepaald compensatiegebied plaatsvindt er toch sprake is van significante effecten op de beschermde waarden in dat gebied.

Bos en Natuur

Onderstaand is een opsomming gegeven van compensatiegebieden die op grond van provinciale of rijksplannen zijn aangewezen als bos of natuur.

- a. kerngebieden van de ecologische hoofdstructuur;
- b. gerealiseerde reservaat- en natuurgebieden;
- c. kleinere natuurgebieden buiten de ecologische hoofdstructuur die als zodanig zijn aangeduid in het Provinciaal Omgevingsplan (POP), onder de werking van de Natuurbeschermingswet vallen of zijn vastgelegd in een bestemmingsplan;
- d. agrarische gronden met natuurwaarden (zone IV POP);
- e. biotopen van aandachtsoorten die op indicatie van de soortenbeschermingsplannen van het rijk in omgevingsplannen en/of bestemmingsplannen zijn opgenomen;
- f. bossen en landschappelijke beplantingen die onder de werking van de Boswet vallen.

(Uit: Artikel 2, *Compensatieverordening Bos, Natuur, Landschap en Archeologie*. Provincie Drenthe, februari 2003).

Landschap

De compensatieverordening van de provincie Drenthe is ook van toepassing op landschap als dat gezien aard en karakter van de voorgenomen ruimtelijke ingreep naar het oordeel van burgemeester en wethouders nodig is. Indien blijkt dat er sprake is van:

"... (a) schade op de locatie zelf door verlies aan waardevolle landschappelijke elementen of structuren en/of (b) schade aan de omgeving, bijvoorbeeld door een storende visuele werking, het verbreken van de samenhang in het landschap of verlies aan openheid zulks ter beoordeling aan het college van burgemeester en wethouders met inachtneming van de gemeentelijke en provinciale landschapsplannen..."

moet gecompenseerd worden met inachtneming van een aantal criteria.

Deze criteria betreffen de aanwezigheid van waterlopen, beplanting, openheid, kwel en cultuurhistorische gaafheid (zie verder Bijlage 2).

Beoordeling

Ruimtelijke ingrepen in of in de nabijheid van compensatiegebieden die in Rijks- en provinciaal beleid zijn aangewezen als zijnde waardevol voor bos, natuur en/of landschap, kunnen beperkingen opgelegd krijgen of niet toegestaan worden. Daarom is het belangrijk vroegtijdig in het proces deze gebieden in kaart te brengen.

Er worden twee verschillende zones onderscheiden: de feitelijke begrenzing van de 'compensatiegebieden' en daar waar sprake is van een invloedssfeer. Per situatie wordt beoordeeld hoe groot de invloedssfeer is en of er daadwerkelijk sprake is van externe werking (significante effecten). De grootte van de invloedssfeer is ondermeer afhankelijk van het type natuur, de voorkomende soorten en de aard en consequenties van de ruimtelijke ingreep.

In de praktijk worden ruimtelijke ingrepen in compensatiegebieden zelden toegestaan, behalve wanneer sprake is van 'groot maatschappelijk belang' en er geen alternatieven mogelijk zijn. Vaak is het echter de mogelijke externe werking die nader onderzocht moet worden – ruimtelijke ingrepen die binnen de invloedssfeer liggen en daardoor significante effecten kunnen hebben op waarden in het compensatiegebied.

Bijlage 2: Ecologische structuurkaart Provincie Drenthe

Bijlage 3: Rapportage voor kilometerhokken, Natuurloket (www.natuurloket.nl)

Rapportage voor kilometerhok X:226 / Y:527							
Soortgroep	FF*	FF23*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten		2		4	goed	-	1975-1990
Mossen					niet onderzocht		1996-2006
Korstmossen					niet onderzocht		1991-2006
Paddestoelen					niet onderzocht		1990-2005
Zoogdieren					niet onderzocht		1995-2005
Broedvogels		36		6	goed	0%	1994-2005
Watervogels		2			slecht	0%	96/97-03/04
Reptielen					niet onderzocht		1991-2005
Amfibieën					niet onderzocht		1991-2005
Vissen					niet onderzocht		1991-2005
Dagvlinders				1	goed	0%	1995-2005
Nachtvlinders					niet onderzocht		1980-2005
Libellen					niet onderzocht		1991-2005
Sprinkhanen					goed		1991-2005
Overige ongewervelden					slecht		1991-2005

Rapportage voor kilometerhok X:226 / Y:528							
Soortgroep	FF*	FF23*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten		2		2	matig	-	1975-1990
Mossen					niet onderzocht		1996-2006
Korstmossen					niet onderzocht		1991-2006
Paddestoelen					slecht		1990-2005
Zoogdieren					niet onderzocht		1995-2005
Broedvogels					niet onderzocht		1994-2005
Watervogels		2	2		slecht	0%	96/97-03/04
Reptielen					niet onderzocht		1991-2005
Amfibieën	1				slecht	51-100%	1991-2005
Vissen					niet onderzocht		1991-2005
Dagvlinders					redelijk		1995-2005
Nachtvlinders					niet onderzocht		1980-2005
Libellen					niet onderzocht		1991-2005
Sprinkhanen					goed		1991-2005
Overige ongewervelden					niet onderzocht		1991-2005

Rapportage voor kilometerhok X:227 / Y:527

Soortgroep	FF*	FF23*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	4	7		12	goed	-	1991-2004
Mossen					niet onderzocht		1996-2006
Korstmossen					niet onderzocht		1991-2006
Paddestoelen				1	redelijk	0%	1990-2005
Zoogdieren	1	1			slecht	51-100%	1995-2005
Broedvogels		1			slecht	0%	1994-2005
Watervogels		2			matig	0%	96/97-03/04
Reptielen					niet onderzocht		1991-2005
Amfibieën					slecht		1991-2005
Vissen					niet onderzocht		1991-2005
Dagvlinders (#)		1		1	goed	0%	1995-2005
Nachtvlinders					matig		1980-2005
Libellen (#)					niet onderzocht		1991-2005
Sprinkhanen					goed		1991-2005
Overige ongewervelden					niet onderzocht		1991-2005

Rapportage voor kilometerhok X:227 / Y:528

Soortgroep	FF*	FF23*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten				1	goed	-	1975-1990
Mossen					niet onderzocht		1996-2006
Korstmossen					niet onderzocht		1991-2006
Paddestoelen					slecht		1990-2005
Zoogdieren					niet onderzocht		1995-2005
Broedvogels		45		8	goed	0%	1994-2005
Watervogels		2	3		matig	0%	96/97-03/04
Reptielen					niet onderzocht		1991-2005
Amfibieën	1	1	1	1	slecht	51-100%	1991-2005
Vissen					niet onderzocht		1991-2005
Dagvlinders					matig		1995-2005
Nachtvlinders					niet onderzocht		1980-2005
Libellen					niet onderzocht		1991-2005
Sprinkhanen					goed		1991-2005
Overige ongewervelden					niet onderzocht		1991-2005

Rapportage voor kilometerhok X:227 / Y:529

Soortgroep	FF*	FF23*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	3	4		8	goed	-	1975-1990
Mossen					niet onderzocht		1996-2006
Korstmossen					niet onderzocht		1991-2006
Paddestoelen				12	redelijk	0%	1990-2005
Zoogdieren	1	1			slecht	0%	1995-2005
Broedvogels					niet onderzocht		1994-2005
Watervogels		2	3		matig	0%	96/97-03/04
Reptielen					niet onderzocht		1991-2005
Amfibieën	2	1	1	1	matig	51-100%	1991-2005
Vissen					niet onderzocht		1991-2005
Dagvlinders		1		1	redelijk	51-100%	1995-2005
Nachtvlinders					redelijk		1980-2005
Libellen					goed		1991-2005
Sprinkhanen					goed		1991-2005
Overige ongewervelden					slecht		1991-2005

* Legenda

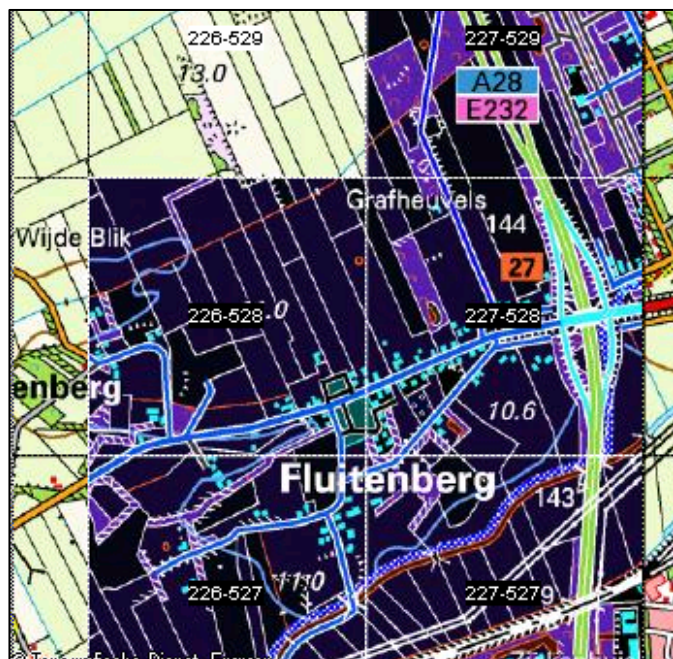
FF = Flora- en faunawet
 H/V = Habitatrichtlijn of
 Vogelrichtlijn
 RL = Rode Lijst

Volledigheid onderzoek: Hiermee wordt aangegeven of op basis van de gebrachte bezoeken een volledig overzicht is te verwachten van de soorten van de betreffende soortgroep.

Actualiteit: per groep is aangegeven uit welke periode de gegevens zijn opgenomen.

– niet beschikbaar via deze website; mogelijk wel onderzocht

■ niet van toepassing

Bijlage 4: Rapportage voor kilometerhokken 226/528 en 227/528 voor vaatplanten, amfibieën en reptielen Provincie Drenthe

Informatiesysteem Natuur en Landschap
 Provincie Drenthe, Productgroep Landelijk gebied

FLORA

Uit aangegeven km-hokken bekende soorten, opgenomen in de **Flora- en faunawet** op basis van de Atlas van de Drentse flora (1999, gegevens over de periode 1970-1995):

Hok 226000 528000

418	<i>Drosera rotundifolia</i>	Ronde zonnedauw	FLORA & FAUNAWET TABEL 2
417	<i>Drosera intermedia</i>	Kleine zonnedauw	FLORA & FAUNAWET TABEL 2

Hok 227000 528000

-

Uit aangegeven km-hokken bekende soorten, opgenomen op het **voorstel Rode lijst 2000** (LNV, december 2004), op basis van de Atlas van de Drentse flora (1999, gegevens over de periode 1970-1995):

Hok 226000 528000

279	<i>Centaurea cyanus</i>	Korenbloem	RODE LIJST 4, GEVOELIG
418	<i>Drosera rotundifolia</i>	Ronde zonnedauw	RODE LIJST 4, GEVOELIG

Hok 227000 528000

62	<i>Arthemisia arvensis</i>	Valse kamille	RODE LIJST 3, KWETSBAAR
346	<i>Potentilla palustris</i>	Wateraardbei	RODE LIJST 4, GEVOELIG
417	<i>Drosera intermedia</i>	Kleine zonnedauw	RODE LIJST 4, GEVOELIG
456	<i>Epilobium palustre</i>	Moerasbasterdwederik	RODE LIJST 4, GEVOELIG
856	<i>Narcissus pseudonarcissus</i> ssp. <i>pseudonarcissus</i>	Wilde narcis s.s.	RODE LIJST 2, BEDREIGD
1258	<i>Succisa pratensis</i>	Blaauwe knoop	RODE LIJST 4, GEVOELIG

AMFIBIEËN EN REPTIELEN

Alle sinds 1980 in aangegeven km-hokken waargenomen soorten (opgenomen in **Flora- en faunawet**):

Hok 226000 528000

114	Kleine watersalamander	FLORA & FAUNAWET TABEL 1
-----	------------------------	--------------------------

Hok 227000 528000

251	Heikikker	FLORA & FAUNAWET TABEL 3
252	Bruine kikker	FLORA & FAUNAWET TABEL 1

Sinds 1980 in aangegeven km-hokken waargenomen soorten, vermeld in de **Europese Habitatrichtlijn**:

Hok 226000 528000

-

Hok 227000 528000

251	Heikikker	HRL BIJLAGE 4
-----	-----------	---------------

Sinds 1980 in aangegeven km-hokken waargenomen soorten, opgenomen op de **Rode lijst**:

Hok 226000 527000

-

Hok 227000 528000

251	Heikikker	RODE LIJST 3, KWETSBAAR
-----	-----------	-------------------------

Bijlage 5: Inventarisatiekaart

